

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

אל צוותי החינוך בבתי הספר,

כמדי שנה ב-31 במאי יציינו ברחבי העולם את "היום ללא עישון".

יום זה מעלה על סדר היום העולמי את המודעות לנזקי העישון, שהרי עישון סיגריות נחשב לאחד מדפוסי ההתנהגות המסוכן לבריאות הניתן למניעה. שהיא סיבת המוות המובילה בעולם.

נתוני ארגון הבריאות העולמי מצביעים על כך שכ-6 מיליון בני אדם בעולם מתים כל שנה כתוצאה משימוש בטבק. נתון זה צפוי לגדול ליותר מ-8 מיליון עד שנת 2030, אם לא יעשה מאמץ משותף להתמודד עם הבעיה. השנה, ביום הבינלאומי ללא עישון, ארגון הבריאות העולמי בחר להדגיש את נושא "טבק ובריאות הריאות" במטרה להעלות למודעות את הסיכונים הבריאותיים של עישון וחשיפה פסיבית לעשן ממוצרי העישון (עישון כפוי) בדגש על הסיכון לבריאות הריאות.

על פי דוח שר הבריאות לשנת 2017, שיעורי העישון בישראל גבוהים לעומת מדינות אירופה וארה"ב. בקרב בני 21 ומעלה שיעור הגברים המעשנים הוא 25.9% ושיעור הנשים המעשנות הוא 15.3%. לגבי שיעורי העישון בקרב בני נוער בהסתמך על ממצאי מחקר ה-HBSC, 11.8% מתלמידי כתות ו', ח' ו- י' התנסו בעישון סיגריות או במוצרי טבק אחרים ו-4.6% מתלמידי כתות ו', ח' ו- י' מעשנים סיגריות או מוצרי טבק לפחות פעם אחת ביום (7.4% מתלמידי כתות י'). לצד מגמות אלה חברות הטבק מפתחות ומחדירות לארץ מוצרי עישון כגון סיגריות אלקטרוניות, ביניהן הג'ול, המשווקות לקהל צעיר כמופחתות סיכון (לא מכילות טבק אך מכילות ניקוטין שהוא חומר ממכר ביותר). שימוש בטבק מהווה איום ללא הבדל מגדר, גיל, גזע, רקע תרבותי או השכלה. הוא גורם סבל, מחלות ומוות ופוגע בכלכלה המשפחתית והלאומית.

השנה הוטמע חוזר מנכ"ל "[איסור עישון במוסדות חינוך](#)", המתבסס על הרחבת החוק להגבלת העישון במקומות ציבוריים למוסדות חינוך מפברואר 2016. על פי החוק חל איסור עישון במוסדות חינוך: "כל מקום במוסד חינוך, לרבות חצר המוסד, מגורי התלמידים וכן באזור הכניסה והיציאה בטווח של 10 מטרים מהכניסה ומהיציאה". על פי הרחבת החוק אין להתיר חדרי עישון לצוותים חינוכיים ועובדים במוסד החינוכי. מטרת החוק להגבלת העישון במקומות ציבוריים, וביניהם מוסדות החינוך, היא גם להקטין את החשיפה לעישון כפוי, וזאת

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

בעקבות ההבנה והידע המצטבר על הנזקים הנגרמים כתוצאה מעישון ומחשיפה לעישון פסיבי וכפוי.

בינאר השנה אושר ברוב גדול בכנסת חוק "איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון" על פי התיקון לחוק, אסורה כל פרסומת למוצר עישון כולל פרסומת סמויה, פרסומת אגב, פרסומת בלתי מודעת, פרסומת עקיפה ומתן חסות. מהלכים אלה שאמורים להגביל את הפרסום של מוצרי טבק והפצתם בצד הסברה ועבודה חינוכית, **עשויים להשפיע ולצמצם את שיעור ההתנסות בעישון בקרב בני נוער**. בעזרת תכניות התערבות נסייע לתלמידים לפתח כישורי התמודדות עם מצבי חיים ומצבי סיכון, ובגיבוש תפיסת עולם המקדמת אורח חיים ללא עישון, ולהשפיע בכך על הפחתה של התחלות עישון בקרב ילדים ובני נוער.

תכניות למניעת עישון משולבות בתכנית "כישורי חיים" ומופעלות באופן סדיר בכל מוסדות החינוך בארץ, החל מבית הספר היסודי, בכל מגזרי החינוך. כמו כן, התכניות כוללות פיתוח והעצמה של קבוצות מנהיגות תלמידים-עמיתים - המעורבות בתהליכים הבית ספריים.

בצד הפעילות לצמצום ומניעה של התחלת עישון המשימה שלנו כאנשי חינוך, להציע לתלמידים מעשנים את תכנית אופ"י - אימון ופיתוח יכולות התמודדות, תכנית התערבות המסייעת בהפסקת עישון ובפיתוח האופי. השנה התכנית פועלת בכ - 90 בתי ספר על יסודיים ברחבי הארץ .

כמדי שנה , במסגרת הפעילויות ליום ללא עישון הבינלאומי מתקיימת גם השנה ביום ד' ה- 29 במאי כד' באייר, התחרות השנתית על שם ד"ר מרקוס ז"ל בשיתוף "הליגה למניעת מחלות ריאה" ו"האגודה למלחמה בסרטן". במסגרת התחרות בתי ספר נבחרים יציגו תכניות יצירתיות וחדשניות בנושא מניעת עישון.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

לקראת היום הבינלאומי ללא עישון אנו מזמינים אתכם, הצוותים החינוכיים, להיעזר בחומרים המתפרסמים באתר לתכנון תכנית התערבות עם תלמידים, צוותים חינוכיים והורים, כדי לקדם עשייה שתוביל להפחתת התחלת העישון בקרב ילדים ומתבגרים.

חוזר מנכ"ל: ["היום הבין-לאומי ללא עישון במערכת החינוך"](#).

שפינ"ט: ["מניעת עישון סיגריות ונרגילות"](#).

כרזות: [עברית](#) / [ערבית](#)

בברכה

קרן רוט איטח

מנהלת היחידה למניעת סמים, אלכוהול וטבק